

By Smadar Sheffi

1/2/2017

השולחן ההפוך, הצבוע שחור, המלא מים, ניצב בחלל השלישי, האחרון, בתערוכה "כלים שלובים" של מיכה אולמן בגלריה גבעון. סביבו תלויים רישומים במערך זהה לשני החלקים הנוספים בתערוכה: פסל במרכז החלל וסביבו רישומים. התלת מימד במרכז כמו אוביקט להערצה וסביבו דימויים כיתמיים, מה שנדמה כתמונות מתת מודע או חלום.

השולחן הצבוע שחור מבהיק, נראה כמו חיה מתה, שרועה על גבה ורגליה קשורות באוויר אך גם כשלולית מים בו יכולה להשתקף הבריאה. הוא מעלה על הדעת את 20:50 העבודה המוכרת מאד של ריצרד ווילסון Richard Wilson מ 1987 העשויה שמן מכונות משומש (המיצב ביחיד שמוצג באופן קבוע באוסף סאצ'י בלונדון) וכמו כל עבודה בה מים יוצרים השתקפות מתקשר, בהכרח, למיתוס נרקיסוס. אולמן מזקק את הריבוי האסוסיאטיבי, הכמעט בלתי נסבל, לרגע פואטי, מקסים, טרגי ושקט.

העבודות התלויות סביב השולחן ההפוך (המת?) הן רישומים. זהו המונח שנעשה בו שימוש בטקסט וכתורות התערוכה אבל דומה שהוא משמש בעיקר בהעדר מונח אחר. אולמן, כך הסבירה הגלריסטית נעמי גבעון מניח על נייר רווי מים חפצים כמו כסא כוסות צלחות וסכ"ם, משתמש בלחצם על הנייר ליצור צורות, מוסיף צבעים ומים עד לקבלת האימפרסיות של חפצים ומים שמרחיבות את מושג הרישום, מפגישות זיכרונות טכניקות יצירת דימוי כמו פיקטוגרמות ופרוטאז עם תהילים טיבעיים של ספיגה וייבוש. עולם מאוכלס ברוחות רפאים יצר אולמן בדימויים האל בהם הוא עושה שימוש בשפה איקונוגרפית שגורה שעבודותיו תרמו לביסוסה לאורך כארבעים שנה. הרישומים שבהם שולחנות ערוכים, וכיסאות מזוית שונות מקיפים גם את "דו-משפחתי", פסל שתי אסלות עם מיכל שטיפה המחוברות זו לזו (הקישור לדושאמפ בלתי נמנע אבל, אני מסכימה לחלוטין עם צלמונה, לא תורם רבות לקריאה)) וגם את הפסל "כלים שלובים" הניצב בקומת הכניסה ושמו כשם התערוכה. בשני הפסלים אולמן מעמת את הצופים עם שפה

Connected Vessels
Micha Ullman 2016

אמנותית בוטה יותר מזו בה השתמש בעבר: המתכת המגולוונת של האסלות, ההעלמות של כל מסך פרטיות. "כלים שלובים"

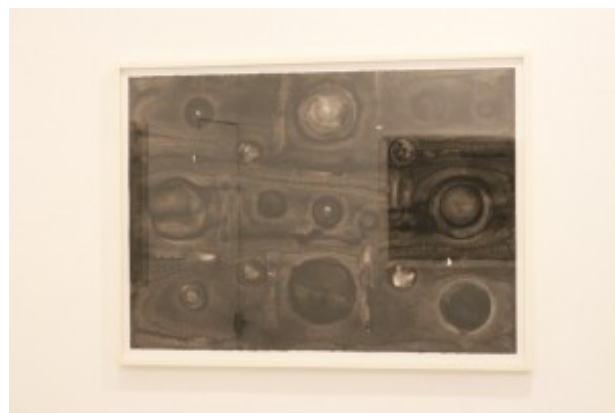
עשוי מתכת מים והחלודה הנוצרת מהמפגש בין החומרים. הצרוף מנכיח את חלוף הזמן, את השבירות והפגיעות של מה שנדמה לנו איתן. הדימוין לעץ ספרות קבלי, ולא פחות מכך לשולחן נטוש ממקם את העבודה בין הפולחני רוחני ליומיומי, לגס, בין מיתוס עבר להתפוררות אפוקליפטית. אולמן, כמו אמנים רבים מאמצע המאה הקודמת (ריצארד סרה, טוני ריזן), משתמש בחלודה. שם התערוכה מרמזת לנסונות שלנו להסביר את העולם באופן מדעי (חוק כלים שלובים) וגם לתפיסות המיסטיות, במקרה זה היהודיות של הכלים ושבירת הגלים הקבלית כהסבר לקיום העולם כפי שאנו מיכירים אותו.

Micha Ullman - "Connected Vessels", installation view at Givon Art Gallery
Two family's house, 2016, Iron, water, edition 1/3, 142x42x34 cm

הרישומים בתערוכה עשויים בגודל אחיד של גיליון 70X100 ס"מ (למעט שניים שגודלם כפול) שכאילו סוכר את הנוזליות, את הגמישות הצורנית שמאפיינת את העבודות והחשיבה.

דימוי חוזר הוא שולחנות עליהם בצלחות ריקות וללא סועדים המשך לעיסוק הנרחב של אמנים ישראלים בצלחת הנטושה בהקשרי שואה מדובר על הטווח שבין העשייה של משה גרשוני במיצב "בדם ליבי" מ 1980 במוזיאון תל אביב ואחר כך בביאנלה בונציה, שם הציגו אולמן וגרשוני יחד, צלחות הקרמיקה המצוירות של גרשוני מאמצע שנות ה 80 ועד ל"ליל שישי" של ארז ישראלי מ 2009. שוב ושוב חוזר גם הכסא ריק, מוטיב ישראלי שהפך למונח טעון בלא מעט אירוניה מאז תערוכת "הנעדר הנוכח – הכיסא הריק באמנות הישראלית" שאצר מרדכי עומר ב 1991 ובה השתתף אולמן. הכסא מאזכר גם את הכסא ששימש את יוזף בויס בעבודות רבות כמו Fat Chair מ 1964, עבודה שהאיפון שלה כעבודה משתנה- מתכלה מתקשרת לתערוכה הזו של אולמן.

Micha Ullman - "Connected Vessels", Installation view at Givon Art Gallery Table, 2016, watercolor on paper, 70x100 cm

מעניין שהעיסוק הבולט כל כך בזיכרון השואה בתערוכה הפך כמעט לפיל הלבן במרכז החדר בכתיבה אודותיה, הן בטקסט המלווה והן בביקורות וסיקור. בטקסט התערוכה, התבוננות נרחבת בעבודות של אולמן כותב יגאל צלמונה, שאצר את הרטרוספקטיבה הגדולה לאולמן ב 2011 על הקשרים ל"שלוליות החול האדמדם זרועות עקבות אדם ורהיטים כמו בהשראת אירועי רצח המוני ופיגועי התאבדות שהכתימו את רצפות האתרים שבהם התקיימו מופעי זריקות החול שלו. וחישובו על הרישומים האקוורליים של אולמן שנוצרו ממפגש דינמי בין מים לגרגרי אדמה....". בהחלט אפשר לחשוב על אירועי רצח המוני, וכאלו נוכחים ללא הפסק בהיסטוריה ובהווה אך הזהירות היתרה מההקשר של שואה בקריאת עבודות של אולמן מענינת.

שורת העבודות של אולמן שנעשו במוצהר בהקשר שואה ארוכה ביותר –ב"גרונד" מ 1987 בדוקומנטה בקאסל גרמניה, על דימויי הכסאות הריקים שבה והאסוסיאציה הברורה לקבר אחים, "הספרייה" האנדרטה לשריפת הספרים בככר באבל בברלין (ולא המסר האוניברסלי אינו מוחק את המקרה הפרטיקולארי של השואה, במהלך התיכנון אולמן התייחס למימדי הפסל בחשיבה על דרגשי שינה ותאי גזים), "מולד" בשטוטגרט ב 1996, ועוד ועוד. אולמן דיבר אינספור פעמים על משפחתו שיצאה את גרמניה טרם השואה אך גם כשצלמונה כותב על "הצפה" עבודה שעוסקת במובהק בהקשר זה הוא נשאר בהקשר הבהרת המקום שמים, כחומר תפסו בעבודות של אולמן: "ב-1999 נולדת

בדם ליבי, משה גרשוני 1980

יצירת מים אחרת של אולמן, "הצפה", על אי קטן בגרמניה, ליד נהר ורה. "כותב צלמונה" על גדת אותו נהר, במרחק של קילומטרים ספורים שכן בית אביו, אחד משבעה אחים ואחיות שעלו באנייה לפלשתינה בשנת 1933. אולמן יצק באדמת האי

תבנית סירה שמצא בסביבה, מותאמת לשבעה נוסעים. בימים גשומים שמביאים להצפת הנהר היא נעלמת לשבועיים-שלושה ועם התייבשות המים היא חוזרת כפסל. שילוב אולמני טיפוסי בין זיכרון, שכחה, גורל, שפה, ממד אישי פרטיקולרי וכוחות טבע מחזוריים ארציים וקוסמיים. "אכן זיכרון – 1933, עליית הנאצים, זיכרון סירות היהודים שנדדו ללא נמל לעגון בו, ועוד ועוד זוויות.

זמן, החלוף שלו, רשמיו, היכולת לתפוס את נקיפתו, הם חוטי שני שמקשרים את העבודות זו לזו: המים בשולחן ההפוך באסלות ובכלים השלובים יתכלו ללא מילוי מחדש והתכלותם לא תבשר טובות. ברישומים מעגלי המים מסמנים עיתות עבודה. אולמן לא מותיר לצופים הרבהבמה להתנחם מלמד היופי של ההתפוררות אותה הוא מתאר. אפשר להתבונן בשולחן ההפוך, ביופי של משחקי השתקפות, לדמיין אותה כסירת הצלה.

Micha Ullman - "Connected Vessels", Installation view at Givon Art Gallery Center: "Connected Vessels", 2016, iron, water, Edition 1/3, 160x80x88 cm Back walls: "Untitled", 2015-2016, watercolor on paper, 70x100 cm each

סיור עם ד"ר סמדר שפי יערך בביאנלה לרישום בירושלים ב 6 ינואר. ראו פרטים בעמודת סיורים והרצאות

http://www.smadarshoeffi.com/?page_id=18 :

הסיורים אינם מתפרסמים ב FACEBOOK. לקבלת הודעות לגבי סיורי אמנות מיוחדים עם ד"ר סמדר שפי אנא כיתבו לכתובת thewindowartsite@gmail.com
הרשמה לניוזלטר הפירסומי השבועי של "החלון" בנושאי אמנות, אירועים ותערוכות חדשות –
www.smadarshoffi.com/?p=925 (הרישום נפרד מהרישום לבלוג) לקבלת הודעות לגבי סיורי אמנות מיוחדים עם ד"ר סמדר שפי אנא כיתבו לכתובת thewindowartsite@gmail.com

Micha Ullman – Connected Vessels

The upside-down black steel table, painted black and filled with water, stands in the third and last space in Micha Ullmann's most recent exhibit *Connected Vessels*, at the Givon Gallery, Tel Aviv. Drawings hang around it in a display pattern identical to the exhibition's two other sections: a sculpture stands in the center of the space, surrounded by drawings. The three-dimensional item in the center looks like an object of worship surrounded by images rendered in patches of color, seemingly from the unconscious or dreams.

Micha Ullman - "Connected Vessels", Installation view at Givon Art Gallery
Center: "Connected Vessels", 2016, Iron, water, Edition 1/3, 180x80x88 cm
Back walls: "Untitled", 2015-2016, watercolor on paper, 70x100 cm each

The shiny black table looks like an animal corpse stretched out on its back with its stiff legs in the air, but also as a reflecting pool for all of creation. It brings to mind **20:50**, the renowned known work by Richard Wilson from 1987 made of used sump oil and steel (on permanent display at the Saatchi Collection, London), and, like all work in which water creates a reflection, is unavoidably associated with the myth of Narcissus. Ullmann distills the almost unbearable associative multiplicity into a poetic moment of enchantment, tragedy, and quiet.

The drawings depicting set tables and chairs from various angles also surround the "Two-Family House" sculpture made of two toilets with a flush tank connecting the two, as well as the sculpture "Connected Vessels" installed on the entrance level, the piece that shares its title with the exhibition.

The combination makes present the passage of time, the fragility and vulnerability of what seems to us strong and abiding. The similarity of the dining table to the kabbalistic tree of sefirot places the work between the spiritual and the mundane, between the myth of the past and apocalyptic collapse. The name of the exhibition refers to our attempt to explain the world, either through science, or in this case, through Jewish mysticism: kabbalistic vessels were shattered, as an explanation for the existence of the world as we know it.

The recurring image in the drawings is the table set with empty plates, an image treated continuously and broadly by

Israeli artists referring to the abandoned

dinner plate in contexts of the Holocaust. It is interesting to discover that this engagement, so outstanding in Shoah memory in the exhibition, has almost become the “elephant in the room” in the writings about the exhibition, the gallery text, and the art criticism and media coverage

The passage of time, the ability to capture its beat, links the works: the water in the upturned table, in the toilets, and the connected vessels will evaporate and will not be refilled. The contents are not the harbingers of good news. In the drawings, the water circles mark out time like the rings in a tree trunk.

Ullmann leaves nothing to console viewers, but shows the beauty in the decay

Micha Ullman - "Connected Vessels", installation view at Givon Art Gallery
Untitled, 2016, watercolor on paper, 100x70 cm

**Join the mailing list for Window's weekly informational
– advertising newsletter
www.smadarsheffi.com/?p=925**

**For information about Art tours – please write to
thewindowartsite@gmail.com**

Connected Vessels
Micha Ullman